

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÜLKEMİZE ETKİLERİ

KÜRESEL ISINMA NEDİR?

İnsanlar tarafından atmosfere salınan gazların sera etkisi yaratması sonucunda dünya yüzeyinde sıcaklığın artmasına **küresel ısınma** denir.

Daha ayrıntılı açıklamak gerekirse dünyanın yüzeyi güneş ışınları tarafından ısıtılmaktadır. Dünya bu ışınları tekrar atmosfere yansıtmakta ancak bazı ışınlar su buharı, karbondioksit ve metan gazının dünyanın üzerinde oluşturduğu doğal bir örtü tarafından tutulmaktadır. Bu da yeryüzünün yeterince sıcak kalmasını sağlar. Son dönemlerde fosil yakıtların yakılması, ormansızlaşma, hızlı nüfus artışı ve toplumlardaki tüketim eğiliminin artması gibi nedenlerle karbondioksit, metan ve diazot monoksit gazların atmosferdeki yığılması artış göstermiştir. Bu artış küresel ısınmaya neden olur.

Küresel İklim Değişikliğinin Hayatımıza Etkileri

Dünya iklim sisteminde değişikliklere neden olan küresel ısınmanın etkileri en yüksek zirvelerden, okyanus derinliklerine, ekvatordan kutuplara kadar dünyanın her yerinde hissediliyor.

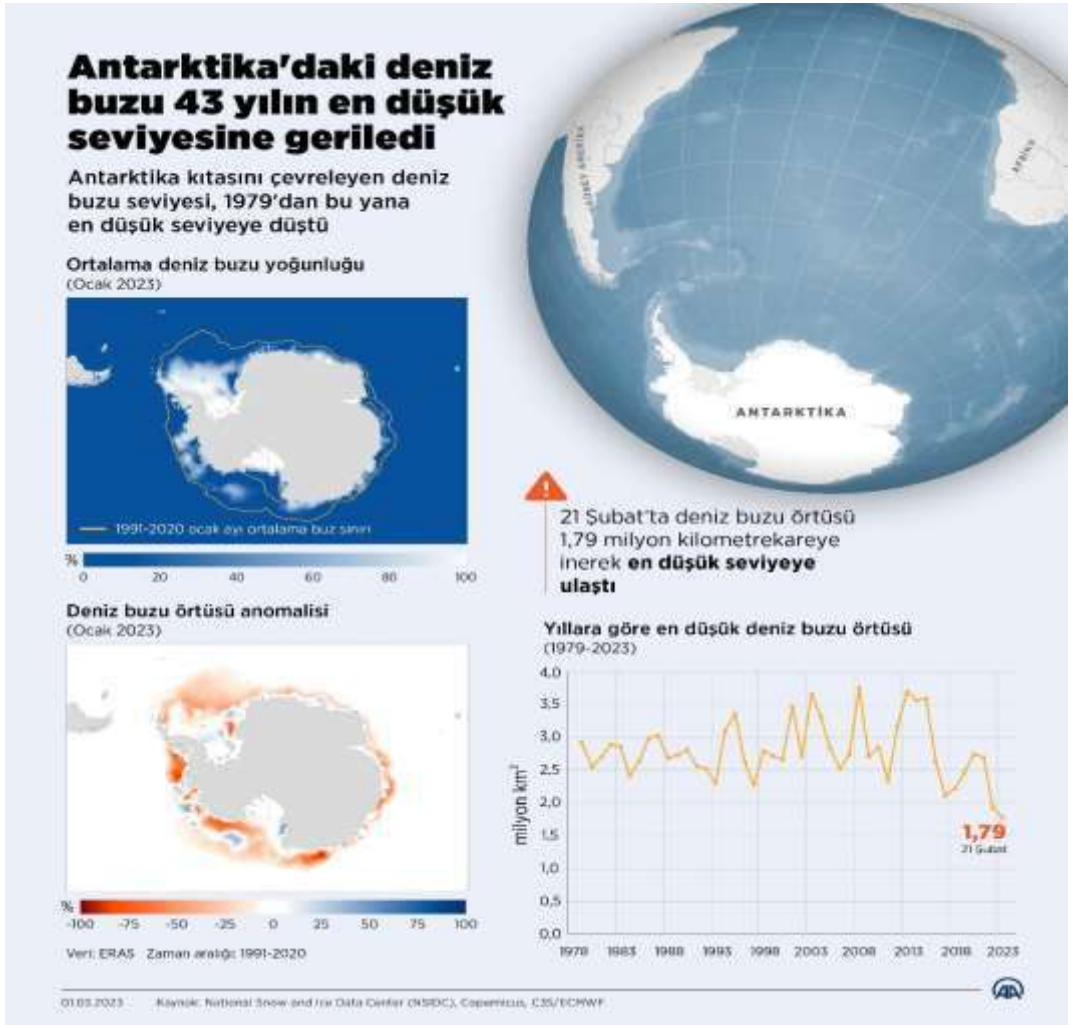

KUZEY
KUTBU
1979'dan beri
buzulların
% 20'si eridi
1979'da buzullar
bu sınırdaydı

1979
2007

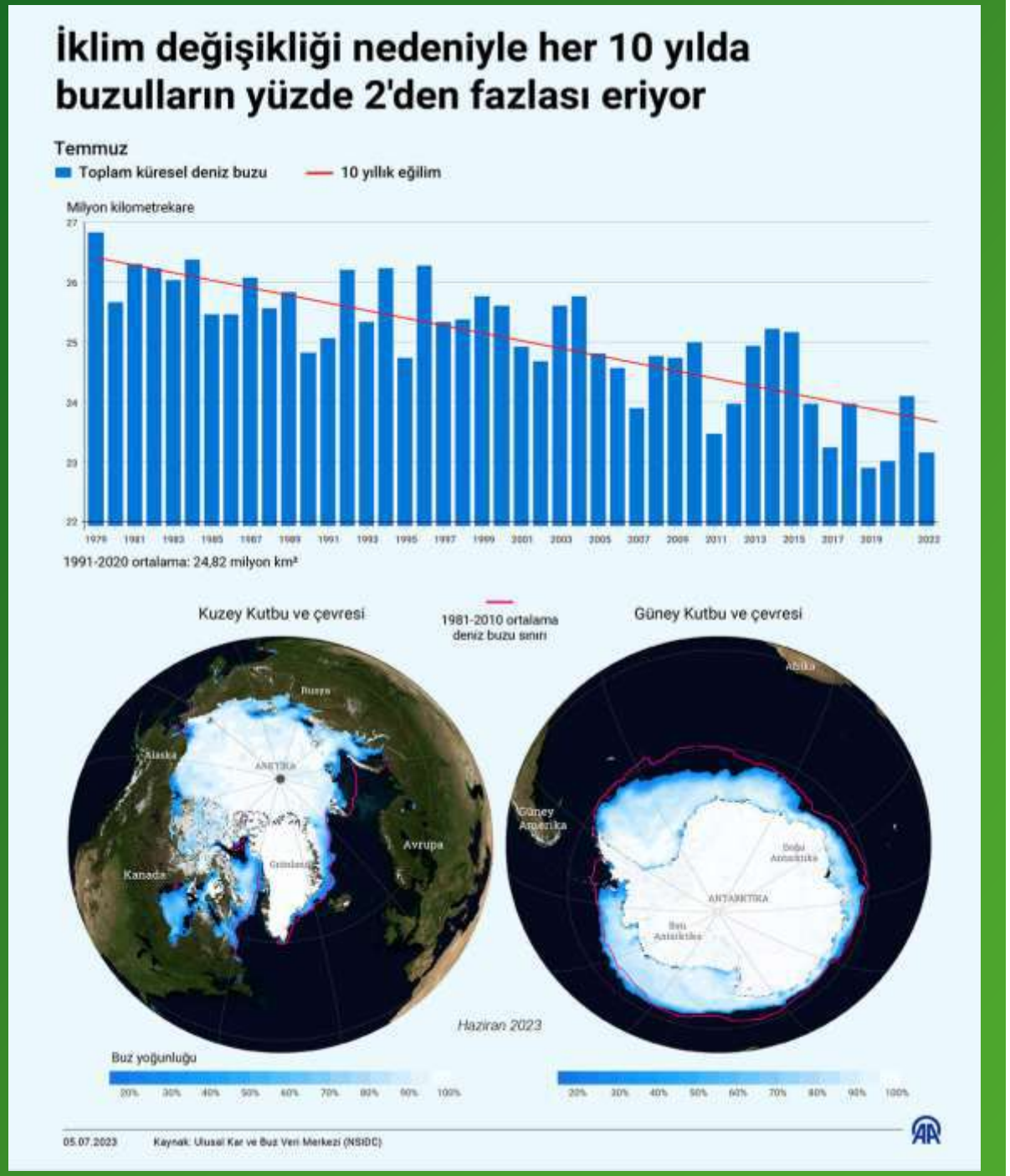

Küresel iklim değişikliği, 10 yılda 2 milyar 720 milyon ton buzun erimesine neden oldu.

Avrupa Uzay Ajansının (ESA) hizmet dışı kalan uydusu Cryosat, 2010-2020 yıllarında 200 bin veya daha fazla buzulu takip etti.

Cryosat'tan elde edilen görüntülerin incelenmesiyle buzulların durumu hakkında küresel çapta araştırma yapıldı.

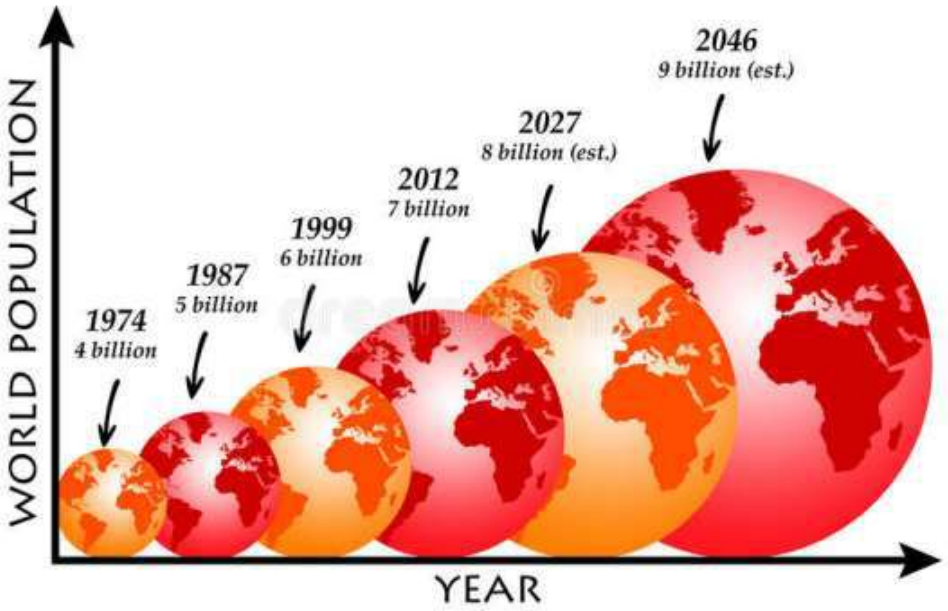

Dünya Nüfusu

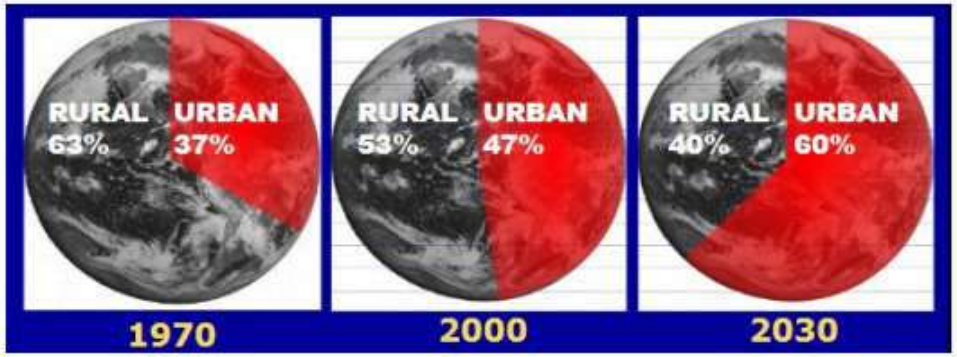

Dünya nüfusunun yaklaşık yarısı (54%) şehirlerde yaşıyor, ve Birleşmiş Milletler'e göre 2050 yılında bu oran %66' ya yükselecek.

Buzulların erimesi ile ortaya çıkabilecek durumlar:

- ❑Kasırgalar, seller ve taşkınların artması
- ❑İklim değişimleri
- ❑Ormansızlaşma, kuraklık,
- ❑Yangınların artması
- ❑Biyolojik çeşitliliğin azalması

- Kış ayı sıcaklıkları artmakta,
- İlkbahar erken gelmekte,
- Sonbahar gecikmekte,
- Hayvanların göç dönemleri değişmektedir.

❖ İklimler değişmektedir.

Küresel ısınma sonucu yağışların azalması, sıcaklık ortalamaların yükselmesi, kuraklık şiddetinin artması hem orman yangınlarını tetiklemekte hem de mevcut orman alanlarının yayılışını ve kendini yenilemesini kısıtlamaktadır.

Ormanlar içerisindeki biyolojik çeşitliliği olumsuz etkileyecek canlılar bir noktadan sonra yaşam alanlarını terk etmek zorunda kalıyor ya da bu yaşam alanlarını kaybediyorlar.

Orman yangınlarının artması da dünyadaki oksijen dengesi üzerinde ters etki yapmakta, bu durumda da canlılar için çeşitli hastalıklara sebep olmaktadır.

İşte bu değişikliklere dayanamayan bitki ve hayvan türleri ya azalıyor ya da tamamen yok oluyor.

AB ormanları 2025'teki yangınlarda kayıtlardaki en büyük kaybı yaşadı

Orman yangınlarının mevsimsel süresinin uzaması ve daha yıkıcı hale gelmesiyle 2025 AB ülkeleri açısından orman yangınları sayısında ve kaybedilen alan boyutunda kayıtlardaki en kötü yıl oldu

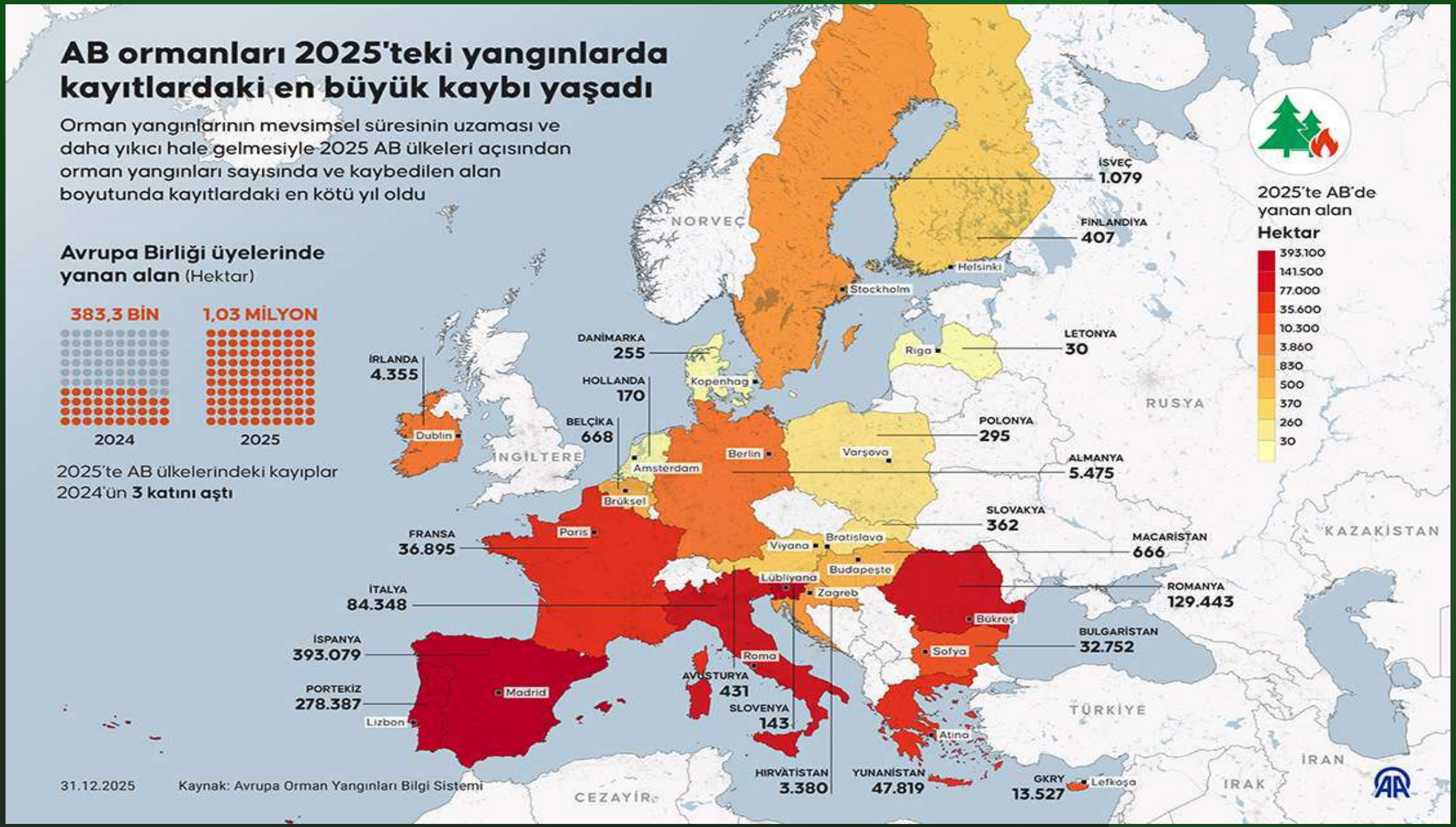

KÜRESEL ISINMANIN ÜLKEMİZE ETKİLERİ

Türkiye, küresel ısınmanın özellikle su kaynaklarının zayıflaması, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmalar gibi öngörülen olumsuz yönlerinden etkilenecektir ve küresel ısınmanın potansiyel etkileri açısından risk grubu ülkeler arasındadır.

TÜRKİYE'DE ORMAN YANGINLARI

TOPLUM ÇALIŞMALARI ENSTİTÜSÜ

İllere Göre Yanan Ormanlık Alanlar ve Yangın Adedi, 2024

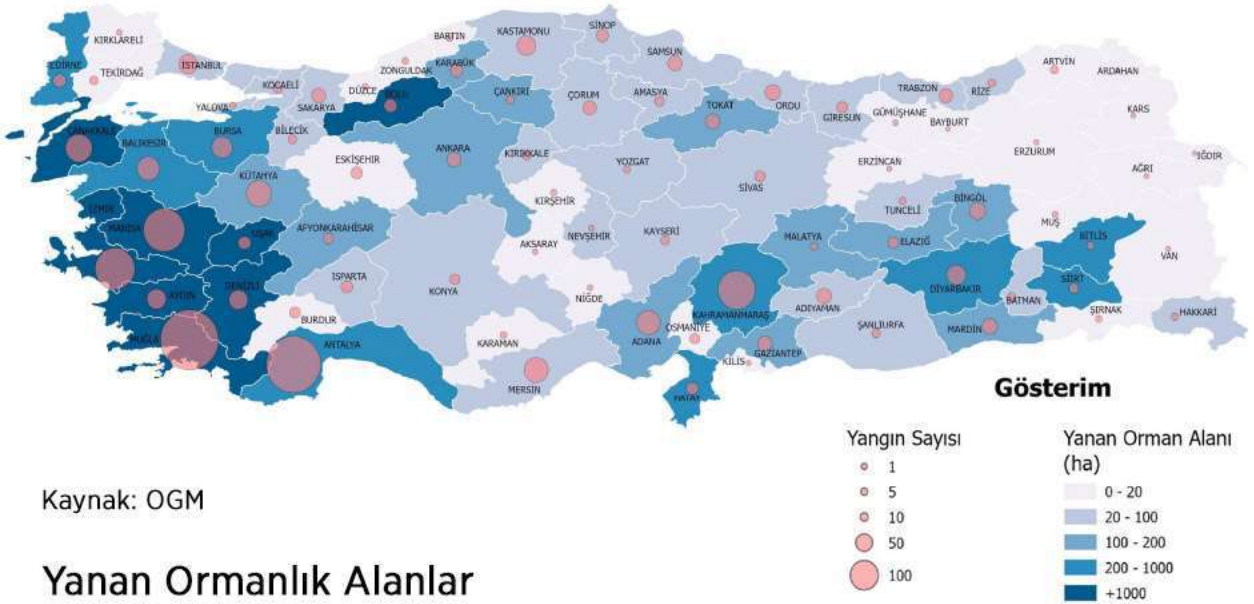

Kaynak: OGM

Yanan Ormanlık Alanlar

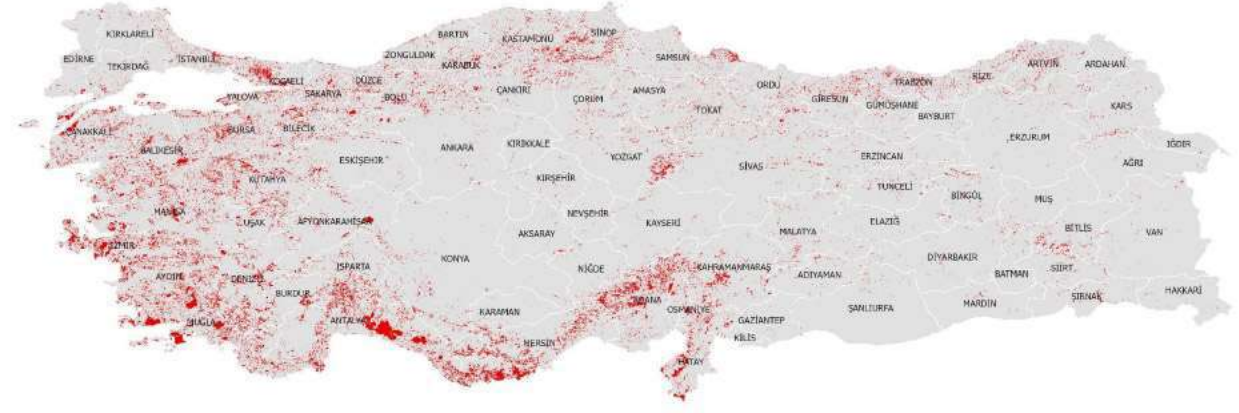

Kaynak: GLAD

Yıllara Göre Yanan Ormanlık Alanlar ve Yangın Adedi

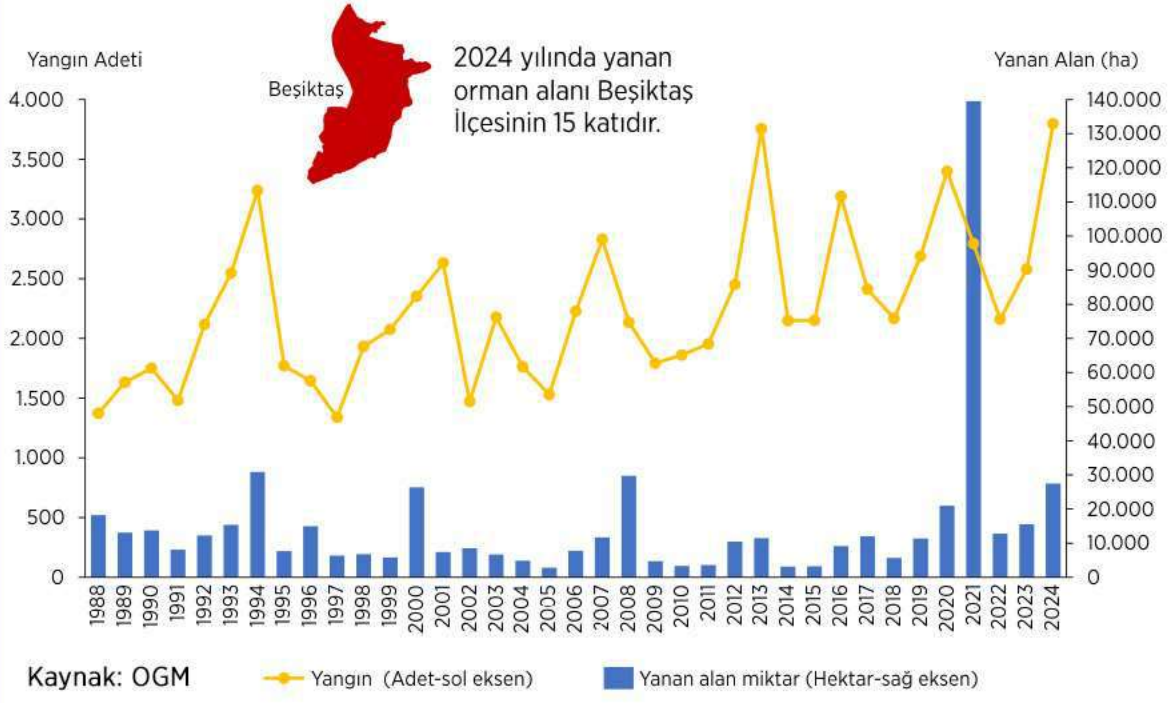

Kaynak: OGM

"Türkiye'de 2024 yılında yanan ormanlık alanlar 15 adet Beşiktaş İlçesi büyüklüğündedir. İllere göre yangın adedi sayısı ve yanan alan büyüklüğü çoğunlukla Ege ve Akdeniz Bölgelerinin kıyı alanlarında yer almaktadır."

Araştırma ve Veri Analizi Direktörlüğü

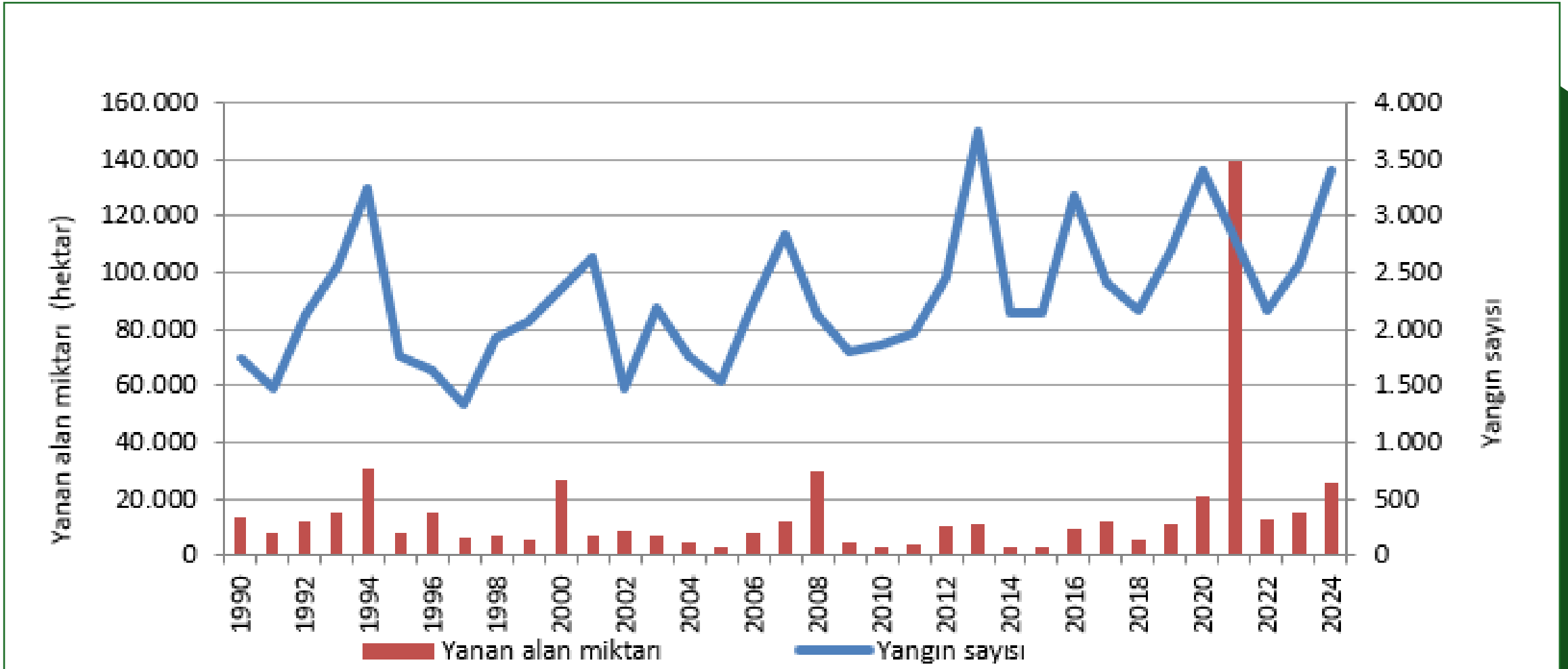
Yanan alan miktarı (hektar)
160.000
140.000
120.000
100.000
80.000
60.000
40.000
20.000
0
4.000
3.500
3.000
2.500
2.000
1.500
1.000
500
0
Yangın sayısı
1990
1992
1994
1996
1998
2000
2002
2004
2006
2008
2010
2012
2014
2016
2018
2020
2022
2024
Yanan alan miktarı
Yangın sayısı

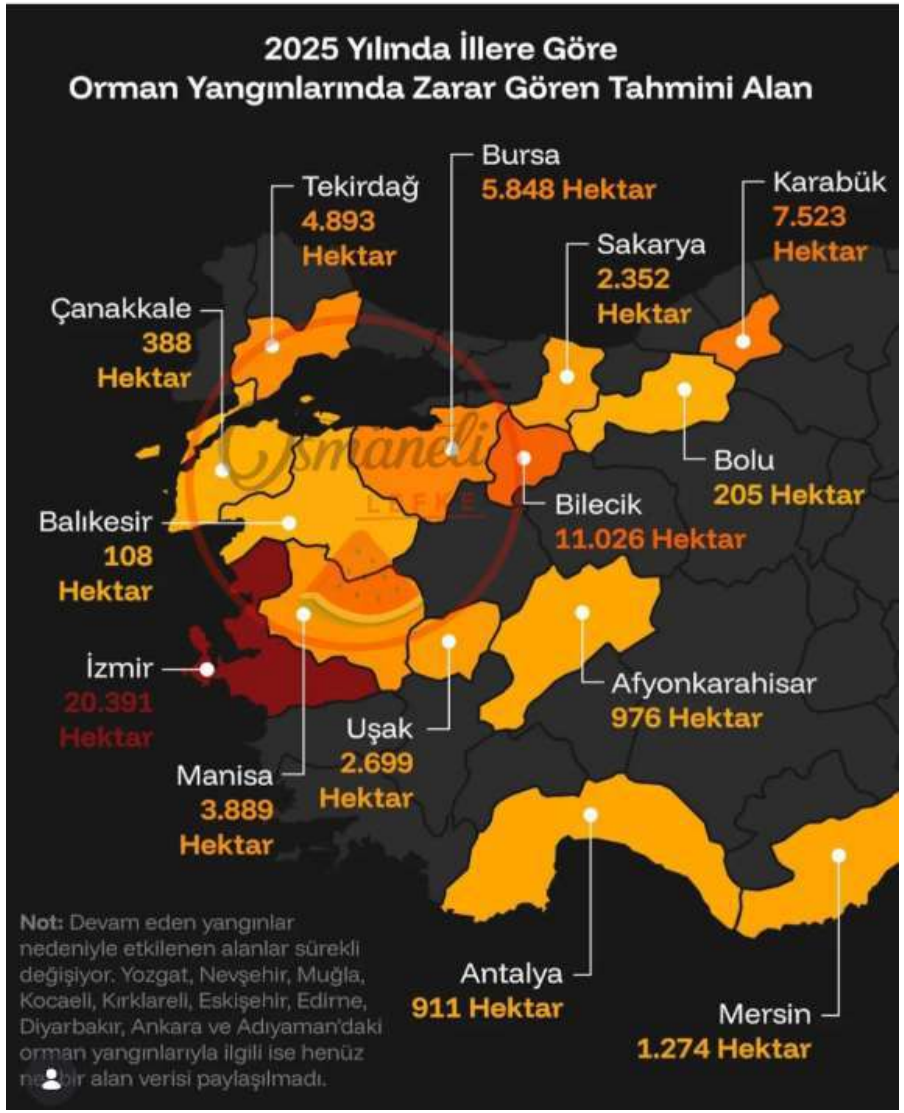
2025 Yılında İllere Göre
Orman Yangınlarında Zarar Gören Tahmini Alan
Tekirdağ
4.893
Hektar
Bursa
5.848 Hektar
Karabük
7.523
Hektar
Sakarya
2.352
Hektar
Çanakkale
388
Hektar
Bolu
205 Hektar
Bilecik
11.026 Hektar
Balıkesir
108
Hektar
İzmir
20.391
Hektar
Afyonkarahisar
976 Hektar
Uşak
2.699
Hektar
Manisa
3.889
Hektar
Antalya
911 Hektar
Mersin
1.274 Hektar
Not: Devam eden yangınlar nedeniyle etkilenen alanlar sürekli değişiyor. Yozgat, Nevşehir, Muğla, Kocaeli, Kırklareli, Eskişehir, Edirne, Diyarbakır, Ankara ve Adıyaman'daki orman yangınlarıyla ilgili ise henüz herhangi bir alan verisi paylaşılmadı.

2025 Orman Yangınları
(1 Ocak- 31 Temmuz)
(Tahmini Veriler)
Yanan alan: 96 bin 584 hektar
(135 bin 265 futbol sahasına denk)
• Günlük Ortalama Alan Kaybı: 458 hektar
• En Çok Alan Kaybı Olan İl: İzmir (28 bin 890 Hektar)
• Can Kaybı (İnsan ve Hayvan): 100+
En Çok Yangın Çıkan İllerimiz
Kaynakça:
https://ogm.gov.tr
https://afetharitasi.org/
https://www.imecegazetesi.com/

Antalya/Manavgat/Yaylaalan
Yaylaalan
planet.
28.07.2021

Muğla/Marmaris
planet.
29.07.2021

Yaylaalan
planet.
08.08.2021

planet.
08.08.2021

2020 SONRASI
TÜRKİYE
ORMAN YANGINLARI
15,000+
NOKTADA
YANGIN
300,000+
HEKTAR
KÜL OLDU
48°C'YE
VARAN
SICAKLIK
GELECEĞİMİZİ
YAKMAYALIM

1355 kilometre uzunluğu ile ülkemizin en uzun nehirlerinden birisi olan Kızılırmak'taki küresel ısınma tehlikesi balıkçıların yanı sıra tarım sektörünü de olumsuz etkilemeye başladı.

Sivas’taki Kızıldağ’ın güney yamaçlarından doğan ve sırasıyla Sivas, Kayseri, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara, Çankırı, Çorum ve Samsun’dan geçerek Bafra İlçesi’nden Karadeniz’e dökülen Kızılırmak üzerinde dev adacıklar oluştu.

Nehir yatağından suyun az akması, yeterli yağışların olmaması, hava sıcaklığının artması sonucu, adına türküler yazılan ve üzerinde teknelerle dolaşılarak balık avı yapılan Kızılırmak'ın artık eski ihtişamını kaybetmesi, acil önlemler alınmasını gündeme getirdi. Yaşanılacak kuraklıktan 56 bin hektar alanı kaplayan 19 Mayıs, Bafra ve Alaçam ilçeleri arasında bulunan Kızılırmak Deltası'nın da etkileneceğine dikkat çekiliyor.
Sonra

Tuz Gölü yüzölçümü bakımından Türkiye'nin ikinci büyük ve en sığ gölüdür. İç Anadolu Bölgesi'nde Ankara, Konya ve Aksaray illerinin sınırının kesiştiği yerde yer alır.

Türkiye'nin **tuz** ihtiyacının %63'ü bu gölden sağlanır.

TUZ GÖLÜ KÜÇÜLÜYOR !!!
Yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin ikinci büyük gölü konumunda olan ve ülkenin tuz ihtiyacını karşılayan Tuz Gölü muhteşem görüntüsüyle gözlere hitap ediyordu. Bölge halkı için önemli geçim kaynağı olan ve suları 60 cm çekilen Tuz Gölü yok olan değerlerimiz arasında yerini alıyor.
Önce

KULU
EVREN
Ş.Koçhisar B.E.
Kaldırım Tuzlası
Tuzyaka
Zincirlikuyu
ŞEREFLİKOÇHİSAR
TUZ GÖLÜ
Gölyazı
750-09
750-10
750-11
06-34
06-32
06-30
42-06
42-07
ÖNCE
SONRA

MANYAS KUŞ CENNETİ DE KURAKLIĞIN ETKİSİ ALTINDA !!!

Dünyaca ünlü Kuş Cenneti Milli Parkı'nın bulunduğu Manyas Gölü yüzlerce kuşa ev sahipliği yapıyordu.

Kuş Cenneti Milli Parkı bünyesinde barındırdığı 266 kuş, 118 bitki ve Kuş Gölündeki 23 balık türü ve çeşitli sürüngen türleri için yaşamsal öneme haizdir.
Türkiye'nin ilk kuş cenneti Manyas Kuş Cenneti'nde kirlilik, tahribat ve kuraklık nedeniyle kuş türü sayısının 27'ye indiği açıklandı.
SONRA

AKŞEHİR GÖLÜ

BEYŞEHİR GÖLÜ

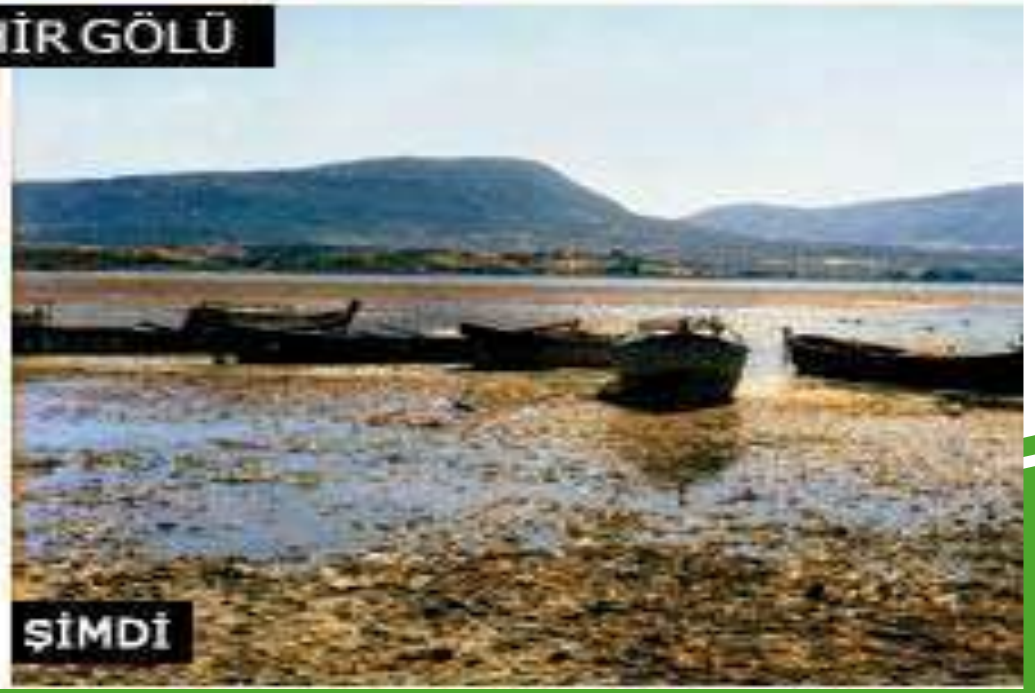

Konya’nın Akşehir ilçesinde bulunan Akşehir Gölü yaklaşık 15 yıl önce 350 kilometrekarenin üzerinde alana sahipti.
Önce

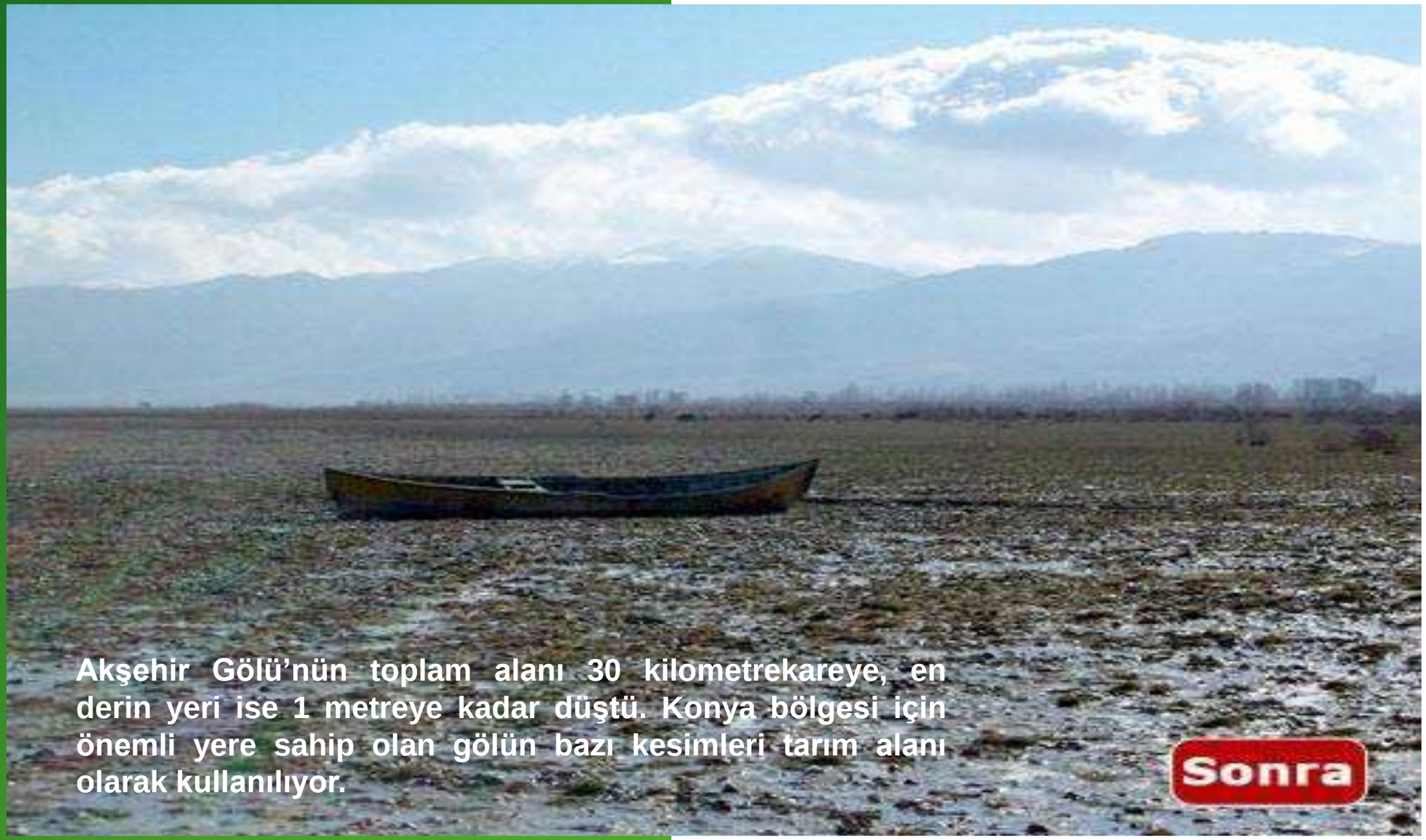
Akşehir Gölü’nün toplam alanı 30 kilometrekareye, en derin yeri ise 1 metreye kadar düştü. Konya bölgesi için önemli yere sahip olan gölün bazı kesimleri tarım alanı olarak kullanılıyor.
Sonra

İZMİR TAHTALI BARAJI

İZMİR TAHTALI BARAJI

2025
2024
İzmir en önemli içme suyu kaynağı olan Tahtalı Barajı'nda doluluk oranı kritik seviyenin de altına indi. Kuraklık ise uydu görüntülerine yansıdı

Küresel ısınma ve yağış azlığı nedeniyle dünyada ve Türkiye'de yaşanan kuraklık, tahıl ambarı olarak bilinen Konya Ovası'nda da had safhaya ulaştı. Özellikle kıraç alanları etkileyen kuraklık nedeniyle tarlalara biçerdöverler giremez hale geldi.

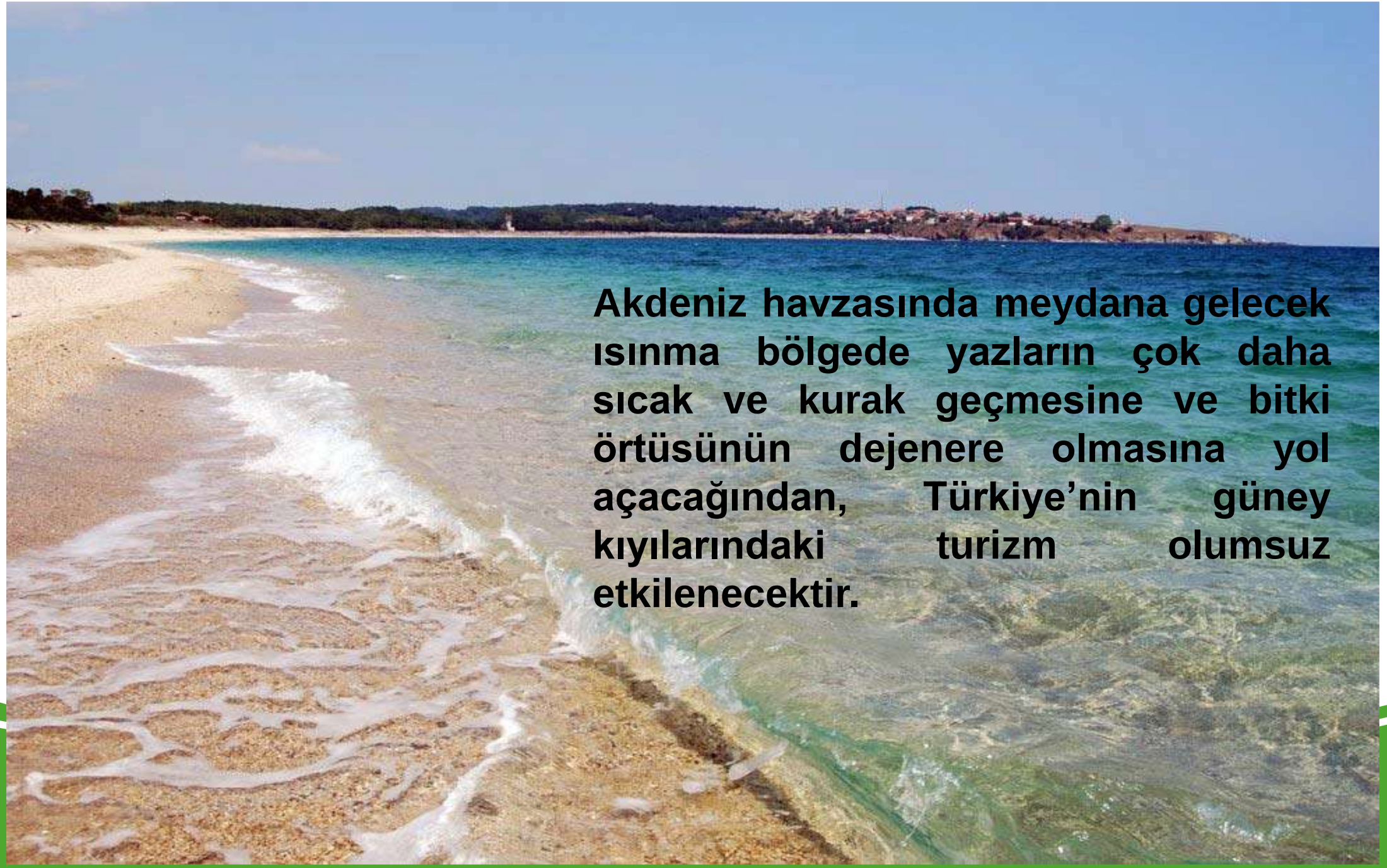
Akdeniz havzasında meydana gelecek ısınma bölgede yazların çok daha sıcak ve kurak geçmesine ve bitki örtüsünün dejenere olmasına yol açacağından, Türkiye'nin güney kıyılarındaki turizm olumsuz etkilenecektir.

Meteorolojik etkiler Van Kedilerinin doğurganlıkları üzerine büyük etki yaptığı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Küresel ısınmadan kaynaklı güneş ışınlarının anormal oluşu, havaların dengesizliği, kedilerde hormon dengesini bozmaktadır.

BALON BALIĞI MARMARAYA KADAR GELDİ !!!

Zehriyle ölümlere ve felce neden olan tropikal iklim balıklarından balon balığı, Marmara Denizine kadar ulaştı.

Küresel ısınma nedeniyle Karadeniz giderek Akdenizleşiyor. Karadeniz'de özellikle soğuk mevsimlerde hamsilerin kuzeye yaptıkları göçler ya azalacak ya da duracaktır. Bu da ülkemize zarara ve birçok balıkçı ailenin işsiz kalmasına yol açacaktır.

Marmara Denizinde Müsilaj

Müsilaj, denizdeki biyolojik üretimin ilk basamağı olan bitkisel planktonun (fitoplankton) bazı çevresel faktörlerin tetiklemesiyle aşırı çoğalmasının bir ürünü olarak deniz suyuna salgıladıkları sümüksü, şeffaf, yapışkan bir organik maddedir.

Müsilaj oluşumu üç çevresel faktöre dayanmaktadır:

- Sıcaklık (iklim değişikliği etkisi ile birlikte)
- Deniz suyundaki durağanlık.
- Azot-Fosfor bolluğu

